



# Oznanila

## župnije Šmarje- Sap

3. kmavec 2017, leta XIII, št. 2

### OBNOVA ŽUPNIJSKE CERKVE V ŠMARJU - SAPU

Dragi župljani in sokrajani, posebej tisti, ki vam ponos z našo čudovito cerkvijo in njeni lepoti kaj pomeni, upam, da ste s sedanjim izgledom cerkve zadovoljni. Sanirana je bila po zahtevah in kontroli Zavoda za varstvo kulturne dediščine in različnih komisij iz Ljubljane. Posebna zahvala in pohvala gre županu in Občini Grosuplje, ki je prav tako pristopila k obnovi naše župnijske cerkve, podobno kot v preteklih letih. Naj na tem mestu omenim, kaj vse smo postorili na omenjeni cerkvi v zadnjih letih, začenši z obnovno ostrešja leta 2012. Konec tega leta je Tesarstvo in krovstvo Mehlin Jože iz Sel izvedlo zamenjavo dotrajane strešne kritine, seveda z potrebno obnovo ali zamenjavo lesene konstrukcije strehe in letev, Kleparstvo in krovstvo Petrič iz Sel pa je opravilo spremljajoča potrebna krovска in kleparska dela.

Letos pa smo se najprej lotili obnove kape zvonika pri kateri smo morali ohraniti izvirno obliko in naklon. Po montaži obsežnega cevnega fasadnega odra z lovilnimi podi nad vhodi v cerkev in zaščito strehe cerkvene ladje je stavbni klepar Omahan Janez nadaljeval s postavitvijo odra do vrha zvonika. Zatem je sledila obnova in zamenjava lesenega dela ostrešja (opaža, desk in remenatov). Dejansko stanje lesene strešne konstrukcije zvonika in opaža pod pločevino je bilo ugotovljeno ob razkrijanju pločevine. Nato smo dotrajano pločevinasto kritino, ki je bila že večkrat barvana z zaščitno barvo (kar seveda ni preprečilo propadanja pločevine), nadomestili z novo bakreno pločevino. Narejena sta bila tudi popolnoma nov drog za križ in sam križ na zvoniku, oba iz nerjavečega jekla, nova pa sta tudi čebula pod križem in strelovod. Krogla pod križem je bila obnovljena in pozlačena. Vsi kleparski detajli so bili izvedeni po obstoječem stanju.

Naslednje veliko delo je bila obnova fasade zvonika in zahodnega pročelja (ki je bila v preteklosti že nekajkrat prenovljena) z namenom, da cerkev zažari v vsej svoji lepoti. Obnovo je izvedlo podjetje Gro-grad d.o.o. Najprej smo sondirali in preverili stanje ometov na celotni površini reliefno razgibane fasade (vključno z zvonikom) in odstranili poškodovane in neoprijete omete ter podvrtljena mesta do zdrave podlage. Trdno oprljete omete smo seveda ohranili. Potrebno je bilo torej struganje in brušenje fasadnega opleska ter raznih profiliranih vencev in ornamentov in nato razprašitev



površine in izpiranje z vodo. Nato je bil izdelan nov paroproposten omet na osnovi hidratničnega apna. Predhodno je bilo potrebno opraviti še injektiranje razpok v zidu z injekcijsko brez cementno maso za injektiranje razpok. Po končani sanaciji ometanih površin smo izvedli zaključni oplesk oziroma smo premazali fasadne površine s silikatno barvo v ubitem belem tonu in tonsko osvežili že naslikane vogalnike.

Ob tem je bilo potrebno še popravilo vseh okenskih špalet in nepravilno izvedenih razčlenjenih okrasnih vencev (simsev, npr. napušča pod zvonikom) nad stranskimi pilastri z odstranitvijo stare pločevinaste kritine in dotrajane lesene podkonstrukcije, z nadomestitvijo z novo bakreno kritino, seveda z izdelavo nove podlage iz armiranega betona. Tudi na pročelju cerkve so se na vencih izvedle nove bakrene odkapne pločevine. V line zvonika so bila montirana nova polkna, izdelana iz macesnovega lesa, ki jih je darovalo Mizarstvo Sašek, seveda pa so se ob tem izvedle tudi nove pločevinaste police. Vsa kleparsko-krovska dela na cerkvi (razen že omenjene kape zvonika) je izvedlo Kleparstvo in krovstvo Petrič iz Sel pri Šmarju. Na zvoniku je bilo izvedeno slikanje štirih urnih številčnic, urarski mojster Alojz Kovšča pa je pregledal urni mehanizem in izdelal nove urne kazalce, izvršen pa je bil tudi pregled delovanja ure v zvoniku, zvonjenja zvonov, delovanja orgel itd. Obnova in po potrebi tudi izdelavo novih cerkevnih vrat na portalu cerkve je izvedel Anton Hočevar z Malega vrha, ob tem pa so bili popravljeni oziroma obnovljeni tudi kamniti portali ob vhodih v cerkev.

Ker je bilo o konserviraju-restavriranju obledelega kolorita fresk oziroma rekonstrukciji poslikav na pročelju cerkve že nekaj zapisanega v preteklih župnijskih tiskanih oznanilih, naj na tem mestu zapišem še tole. Po zaključenih konservatorskih posegih (čiščenju beležev in prekrivnih ometov, utrjevanju in čiščenju površine, ureditvijo zidarsko zamazanih plomb), so se originali fresk injektirali, utrdili, kitali in očistili mehansko in s topili. Na svež omet se je naslikala fresko podlaga, na katero je potekala rekonstrukcija motivov. Pod ometi, ostanki sige in beleži so bili najdeni pomembni podatki, tako da so se motivi povezali v smiselno celoto. Tako je bila povrnjena prvotna sporočilnost, ob enem pa ohranjen original. Ta je bil retuširan s črtkanjem, manjkajoči deli so bili rekonstruirani, plombe pa tonsko zapolnjene. Po mnenju restavratork Jerneje in Mojce Kos iz Vinharjev pri Poljanah nad Škofjo loko, so freske sv. Benedikta, sv. Bernarda in Marijinega oznanjenja ter freska nad portalom izjemno kvalitetne tako tehnološko kot tudi slikarsko. Obema restavratorkama gre za njuno požrtvovalno delo iskrena zahvala, saj njuno pomočjo zopet lahko spoštujemo dediščino prednikov, ki odraža visoko stopnjo kulture takratnega časa.

V zidarsko obnovljeni niši pod freskama Sv. Bernarda in sv. Benedikta smo zopet postavili restavrirana kipa sv. Pavla in sv. Petra. Oba kipa iz lipovega lesa, ki sta bila že večkrat obnovljena in sta imela na površinah več poslikav, so vremenski vplivi že dobra načeli. Vidne so bile poškodbe polihromacije in podlage, les je bil na izpostavljenih delih močno razpokan in poškodovan v globino več milimetrov. Konzervatorsko-restavratorski poseg na kipih je opravil restavrator Miha Legan iz Žužemberka. In da spomnim, glede na to, da so niši s kipoma vgradili okoli leta 1884 (letnica na portalu nad glavnim vhodom v cerkev), so verjetno v tistih letih nastale tudi freske, kompozicijo pa je morda narekovala skoraj do potankosti enaka oltarna arhitektura v župnijski cerkvi sv. Tilna v Višnji gori.

Istočasno z deli na zunanjosti, smo uredili tudi notranjost cerkve. Izvedena so dela na sistemu električnega ogrevanja z IR sevali. Pod vsako klopo je nameščeno grelno telo ustrezne moči od 260 W na najkrajših klopeh, do 550 W na klopeh v sredini cerkve. Skupna vgrajena električna ogrevalna moč 30.240W. V lesenem in tlakovanem delu so vgrajeni kanali iz nerjaveče pločevine za električne vodnike. Leseni pod v celotni cerkvi je temeljito očiščen. Na vse klopi so pritrjeni nosilci iz nerjaveče pločevine za pritrditev klopi v leseni pod. Vse klopi, razen prvih dveh na moški in ženski strani, so v enakomernem razmaku pritrjene v leseni pod. Dosedanji sistem ogrevanja z vročim zrakom je odstranjen. V zakristiji je vgrajena popolnoma nova električna razdelilna omara. Dosedanja je bila iztrošena, saj je služila svojemu namenu skoraj 50 let. Zamenjava je bila potrebna tudi zaradi zagotovitve novih pogojev električnih tokokrogov, zaščite in regulacije zaradi vgradnje električnega ogrevanja.

Kolikor vidite, dragi župljani, je bilo na in v naši župnijski cerkvi postorjenega res veliko. **Blagoslov vseh del in obnovljene župnijske cerkve bo opravil ob žegnanju v nedeljo, 10. septembra ob 10. uri, ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.** Dragi župljani, župnijska cerkev ni samo hiša božja, je tudi spomenik naše kulture in ena najstarejših zgradb tukajšnje okolice, daje pečat zgodovinski preteklosti. Tu so se skozi stoletja zbirali naši predniki k molitvi in praznovanjem. Tu so podoživljali svoj odnos do Boga in svoje domovine. Zato ne bi smelo biti človeka, ki bi mu ne bilo mar, kakšna je usoda Božje hiše. Prav vsi smo dolžni skrbeti za lepoto in kulturo kraja, v katerem živimo. Za Vaše morebitne darove, oddane ali v župnijski pisarni ali nakazane na transakcijska računa župnije, se vam že vnaprej zahvaljujem, vsem dosedanjim darovalcem za obnovo in ljudem dobre volje pa naj Bog povrne z obilnimi darovi. Upam, da bo lepo obnovljena cerkev velika pridobitev za naš kraj, ne samo v sakralnem smislu, ampak tudi kot del turistične in kulturne ponudbe tega lepega dela slovenske dežele.

#### **ŽUPNIJSKI PASTORALNI SVET PROSI ZA POMOČ :**

**Čiščenje cerkve in okolice:** Cerkev in njeno okolico je potrebno temeljito očistiti in urediti. Očistili bomo okna, tla, oltarje, uredili okolico. Generalno čiščenje bo potekalo vsak dan od ponedeljka, 4. septembra do srede, 6. septembra od 16. ure dalje. Vsak naj s seboj prinese orodje, ki mu najbolj sede v roke. Kontaktni osebi: Marjan Štrubelj 041/784 450 in Polde Filipič 041/278 727

**Peka peciva, pijača:** Po končani slavnostni maši, v nedeljo, 10. septembra, želimo na trgu pred cerkvijo pogostiti vse prisotne. Pridne gospodinje naprošamo za domače pecivo, vinogradnike pa za kakšen liter vina. Pecivo bomo sprejemali v veroučni učilnici v soboto med 18. in 19. uro in po nedeljski jutranji maši. Kontaktna oseba Stanka Lepen 041/760 993.

**Suho cvetje iz vrtov:** Trg in cerkev bosta slavnostno okrašena s cvetličnimi kitami, ki jih bodo spletle članice Turističnega društva. Prosijo za »suhe rože« iz domačih vrtov. Cvetlice lahko prinesete v cerkev ali v Turistično društvo do torka, **5. septembra.**

Z veroukom začnemo v tednu po 24. septembru po že objavljenem urniku.

# MAŠNI NAMENI, GODOVI, OZNANILA

NED. 3.9. – 22. NAVADNA – ANGELSKA - NEDELJA	8 + Frančišek Vidic, obl. 10 – za župljane <b>Nabirka za zavod sv. Stanislava</b>
PON. 4.9. – ROZALIJA	7 + Darinka Šlajpah
TOR. 5.9. – BL. MATI TEREZIJA	7 + Alojzija Škufca
SRE. 6.9. – ZAHARIJA	7 + Alojzija Francelj
ČET. 7.9. – REGINA	19 + Cvetka Gole in Franc Mirt + Janez Kušlan
PET. 8.9. – ROJSTVO DEVICE MARIJE – MALI ŠMAREN	8 – Mariji v zahvalo za vse molivce (Š.) 18 + Ivan Gruden, obl. <b>Dan celodnevnega češčenja</b>
SOB. 9.9. – PETER KLAVER	19 + Marija Jeleninovski + Milan Glavan
NED. 10.9. – 23. NAVADNA NEDELJA Župnijsko žegnanje in blagoslov obnovljene cerkve in zvonika	8 – za zdravje in srečno vožnjo (H.) 10 – za župljane <b>Pri obeh mašah darovanje za cerkev</b>
PON. 11.9. – PROT	7 – po namenu
TOR. 12.9. – MARIJINO IME	19 + Jože Brezovar, 7. dan
SRE. 13.9. – JANEZ ZLATOUSTI	19 + Marija Zajec, obl. + Marija in Anton Mehle (Paradišče)
ČET. 14.9. - POVIŠANJE SV. KRIŽA	19 ++ Erjavec in Serdinšek (pri Križih)
PET. 15.9. – ŽALOSTNA MB	7 – po namenu <b>Cerkev čisti Ljubljanska cesta – do konca</b>
SOB. 16.9. - KORNELIJ	7 + Anton Kadunc
NED. 17.9. – 24. NAVADNA NEDELJA – Nedelja slovenskih svetniških kandidatov	8 + Marija Kovačič in Alojzija Polanc 10 – maša za župljane in žegnanje pri sv. Križu v Tlakah
PON. 18.9 – JOŽEF	7 + Anton Švigelj
TOR. 19.9. – JANUARIJ	7 + Jožica Goli
SRE. 20.9. – KOREJSKI MUČENCI	19 ++ Bulovčevi + Janez Valentincič, obl.
ČET. 21.9. – MATEJ	19 + Ivanka Tomažič in ++ starši Perčič + Cvetka Gole in Franc Mirt
PET. 22.9. – MAVRICIJ	7 + Anton Kolenc
SOB. 23.9. – PIJ	7 + Alojz Barbo
NED. 24.9. – 25. NAVADNA – SLOMŠKOVA - NEDELJA Ekumenski dan	8 – za župljane 10 + Anton Miklič <b>Srečanje bolnikov, ostarelih, invalidov</b>

Izdaja Župnijski urad Šmarje-Sap, Lahova cesta 2, 1293 Šmarje- Sap, odgovarja dr. Bojan Korošak, župnik; e-pošta: [zupnija.smarje.sap@t-2.net](mailto:zupnija.smarje.sap@t-2.net); tel. 01/787-58-62; faks. 059/961-213; DŠ: 53442903; TRR: 0202-2025-3130-966 in 0310-8100-0651-514